

Sıddık Akbayır

hikâyeleriyle

şiiir çözümlmeleri

3. Baskı

Siddik AKBAYIR

HİKÂYELERİYLE ŞİİR ÇÖZÜMLEMELERİ

ISBN 978-625-7052-47-4

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2022, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Ekim 2020, Ankara

3. Baskı: Mart 2022, Ankara

Yayın-Proje: Zeynep Güler
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kırtasiye İnşaat Gıda Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti.
Çetin Emeç Bulvarı 1314. Cadde No: 37A-B Çankaya/ANKARA
Tel: (0312) 472 58 55

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 46661

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Sıddık AKBAYIR

1966 Erzurum doğumlu. Uludağ Üniversitesi Balıkesir Necati-bey Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. Akademik çalışmalarını Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde yaptı. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde görevlidir.

Kitapları

Aynı Göğün Uzak Yıldızları | Nâzım Hikmet-Necip Fazıl, 7. Basım, Lim Yayınları, İstanbul 2018.

Bohem Orhan Âşık Kemal | Orhan Pamuk-Yaşar Kemal, 3. Basım, Lim Yayınları, İstanbul 2018.

Yoktur Gölgesi Türkiye'de | Sezai Karakoç, 2. Basım, Lim Yayınları, İstanbul 2018.

Damlada Umman Arayan Bir Hafız | Cahit Zarifoğlu, Lim Yayınları, İstanbul 2018.

Ahmet Hangi Tanpınar? | Toplu Fotoğraflarda Bile Vesikalık Çıkan Bir Yalnız, Lim Yayınları, İstanbul 2018.

Edebiyat Karın Doyurmaz Çay İçirir, Yolcu Yayınları, Samsun 2007.

Turgut ile Tomris | Bir Bozuk Saattir Yüreğim Hep Sende Durur, 4. Basım, Hayykitap, İstanbul 2019.

Eğitim Fakülteleri İçin Cümle ve Metin Bilgisi | Okuma Anlama Yorumlama Çözümleme, 7. Basım, Pegem Akademi Yayınları, Ankara 2013.

Edebiyat ve Disiplinlerarası Etkileşim, Pegem Akademi Yayınları, Ankara 2014.

Yaratıcı Yazarlık Dedikleri, 2. Basım, Pegem Akademi Yayınları, Ankara 2021.

Hikâyeleriyle Şiir Çözümlemeleri, 3. Basım, Pegem Akademi Yayınları, Ankara 2021.

SUNUŞ

“Bir yazıyı yavaşça önümde söküyorlar.”

Behçet Necatigil

Text, Latince kumaş anlamındaki textus sözcüğünden gelir. Kumaş nasıl ipliklerden dokunarak bir bütün oluşturuyorsa metin de kendisini oluşturan birimlerin birbirlerine aşama aşama eklenmesiyle bir dokuma süreci sonunda ortaya çıkar. Metin çözümlemesi de dokuma sürecini tersinden işler. Çözümleme bir bakıma metnin kumaş gibi sökülmesidir. Ancak, sökülmiş bir kumaşın parçalarından aynı kumaşı ortaya çıkarmak pek de mümkün değildir. Çünkü ‘sonsuz yorunlanan söz’ biçiminde tanımlanan şiir söz konusu olduğunda her çözümleme; farklı bir okumaya, anlamaya, yorumlamaya açıktır.

Sıddık AKBAYIR

Ankara 2021

İÇİNDEKİLER

SAKARYA TÜRKÜSÜ	NECİP FAZIL KISAKÜREK	1
SİMAVNE KADISI OĞLU	NÂZİM HİKMET	31
ŞEYH BEDRETTİN DESTANI		
MONNA ROSA	SEZÂİ KARAKOÇ	71
FAHRİYE ABLA	AHMET MUHİP DIRANAS	99
İLKYAZ	GÜLTEN AKIN	119
YORT SAVUL	ECE AYHAN ÇAĞLAR	131
MİHRİBAN	ABDURRAHİM KARAKOÇ	147
HİKÂYE	CAHİT KÜLEBİ	159
TAFLAN	HİLMİ YAVUZ	173
İDİLLER GAZELİ	HAYDAR ERGÜLEN	185

SAKARYA TÜRKÜSÜ
NECİP FAZIL KISAKÜREK

1. METİN

İnsan bu, su misali kıvrım kıvrım akar ya;
Bir yanda akan benim, öbür yanda Sakarya.
Su iner yokuşlardan, hep basamak basamak;
Benimse alın yazım yokuşlarda susamak .
Her şey akar; su, tarih, yıldız, insan ve fikir;
Oluklar çift; birinden nur akar; birinden kir.
Akışta demetlenmiş, büyük, küçük kâinat ;
Şu çıkan buluta bak, bu inen suya inat!
Fakat Sakarya başka, yokuş mu çıkıyor ne,
Kurşundan bir yük binmiş, köpükten gövdesine;
Çatlıyor, yırtınıyor yokuşu sökmek için.
Hey Sakarya, kim demiş suya vurulmaz perçin?
Rabbim isterse, sular büklüm büklüm burulur,
Sırtına Sakaryanın Türk tarihi vurulur.
Eyvah, eyvah, Sakaryam, sana mı düştü bu yük?
Bu dâvâ hor, bu dâvâ öksüz, bu dâvâ büyük!..

Ne ağır imtihandır, başındaki Sakarya!

Binbir başlı kartalı nasıl taşır kanarya?

İnsandır sanıyordum mukaddes yüke hamal.
Hamallık ki, sonunda, ne rütbe var, ne de mal,
Yalnız acı bir lokma, zehirle pişmiş aştan;
Ve ayrılık, anneden, vatandan, arkadaştan;
Şimdi dövün Sakarya, dövünmek vakti bu ân;
Kehkeşanlara kaçmış eski güneşleri an!
Hani Yunus Emre ki, kıyında geziyordu;
Hani ardında çil çil kubbeler serpen ordu?
Nerede kardeşlerin, cömert Nil, yeşil Tuna;

Giden şanlı akıncı, ne gün döner yurduna?
Mermerlerin nabzında hâlâ çarpar mı tekbir?
Bulur mu deli rüzgâr o sedayı: Allah bir!
Bütün bunlar sendedir, bu girift bilmeceler;
Sakarya, kandillere katran döktü geceler.
    Vicdan azabına eş, kayna kayna Sakarya,
    Öz yurdunda garipsin, öz vatanında parya!
İnsan üç beş damla kan, ırmak üç beş damla su;
Bir hayata çattık ki, hayata kurmuş pusu.
Geldi ölümlü yalan, gitti ölümsüz gerçek;
Siz, hayat süren leşler, sizi kim diriltecek?
Kafdağımı assalar, belki çeker de bir kıl!
Bu ifritten sualin, kılını çekmez akıl!
Sakarya, sâf çocuğu mâsum Anadolunun,
Divanesi ikimiz kaldık Allah yolunun!
Sen ve ben, gözyaşıyla ıslanmış hamurdanız;
Rengimize baksınlar, kandan ve çamurdanız!
Akrebin kısıkcacında yoğurmuş bizi kader;
Aldırma, böyle gelmiş bu dünya böyle gider!
Bana kefendir yatak, sana tabuttur havuz;
Sen kıvrıl, ben gideyim, Son Peygamber Kılavuz!
    Yol onun, varlık onun, gerisi hep angarya;
    Yüzüstü çok süründün, ayağa kalk Sakarya!..

Açıklama: Metin, Çile'nin 17. basımındaki 'Dâva ve Cemiyet' bölümünden alınmıştır. (Çile, Büyük Doğu Yayınları, 17. Basım, İstanbul 1991.)

Büyük Doğu dergisininin 1949 sayılarında yayımlanan şiirin ilk başlığı Sakarya Destanı'dır. Necip Fazıl, bu şiiri, bir Ankara dönü-

şünde, tren yolu boyunca, bozkırlardan akışını seyrettiği Sakarya Nehri'nin verdiği ilhamla yazar. Yanında defter ya da kâğıt bulunmadığı için dizeleri sigara paketlerine karalar. Gelincik, üzerinde az yazı ve görsel bulunan dikdörtgen şeklinde beyaz bir pakettir. Haydarpaşa'ya indiğinde üç paket Gelincik siagarası paketinin her iki yüzü de dolmuştur. Üzerinde birkaç gün çalışıp son biçimini verdiği şiiri, Büyük Doğu'nun son baskısına yetiştirir.

Şiir, Sakarya'nın tasviri ile başlar. Tren de Sakarya Nehri de Anadolu yaylası üzerinde kıvrım kıvrım akmaktadır. Şair, kendisi ile Sakarya arasında bir zıtlık görür.

2. ÇÖZÜMLEME

2. 1. Metnin İletişim Boyutu

Başlık: Sakarya Türküsü

Sakarya: Anadolu'da bir nehrin adıdır. Sakarya, 824 km. uzunluğunda Kuzeybatı Anadolu'nun en büyük nehridir. Kurtuluş Savaşı'nın, zafere doğru en önemli dönüm noktasını oluşturan Sakarya Savaşı'ndan sonra, bu önemli savaşın yaşandığı yer olan Sakarya Nehri, Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatında önemli bir yer oluşturur. Polatlı civarında 23 Ağustos-13 Eylül 1921 tarihleri arasında yirmi iki gün geceli gündüzlü devam eden bu savaş, edebiyatımıza, özellikle şiirimize ulusal coşku biçiminde yansır. Şiirlerde, çoğunlukla Türk ordusunun kahramanlıkları dile getirilir.

“Sakarya'yı konu alan birçok manzumede söz konusu olan savaş, Necip Fazıl'ın şiirinde yer almaz. Onun şiirinde çarpışan ordular ve düşman karşısında, sınırlı imkânlarla akıl almaz başarılar elde eden imanlı Mehmetçik de yoktur. Şair, bunların yerine, sosyal birçok meseleyi ele alır. Mehmetçik'ten değil de onun, bu mânâda kaynağını teşkil eden ve şairin işaret ettiği meselelere çözüm getire-

cek Türk gençliğini söz konusu eder. Sakarya da şiirde, bu gençliğin sembolü olarak yer alır.”¹

Türkü(sü): Pertev Naili Boratav’ın türkü tanımında iki yetkin öge vardır: 1. *Bir ezgi ile söylenen*, 2. *Düzenleyicisi bilinmeyen sözlü gelenekte oluşmuş halk şiiri*.² Şiirin başlığının yalnızca “Sakarya” ya da “Sakarya Destanı” değil de “Sakarya Türküsü” olarak verilmesi ve şiirin türkü özelliklerini taşıması dikkatimizi bu başlığın nedeni üzerine çekiyor. Bu durumda aklımıza hemen, halkla bütünleşme, onun içinde erime arzusu biçimindeki yorum geliyor; bu arzunun gerçekliği ya da yapaylığı konusundaki tereddüt, şairin okuru etkileme, okurla bütünleşme düşüncesiyle örtüşüyor. Ancak şairin kendi sesinden okuduğu şiir albümünde, fon olarak klasik Batı müziğini kullanması, okur avcılığı değilse bir çelişkidir.

Anlatılan Özne: Bir nehir: Sakarya → *yüzey yapının anlam ögesi*

Türk gençliği: Sakarya → *derin yapının anlam ögesi*

Sakarya, eğretileme yoluyla Türk milletinin, Türk gençliğinin yerini tutmaktadır. “Sakarya geçmişindeki şanlar, zaferler, ermişlikler ve halindeki ‘paryalık’ ile çıldırtıcı tezatlar trajedisinin yükünü cılız gövdesi üzerinde taşıması dolayısıyla Anadolu’dur ve Türk milletidir.”³ biçimindeki değerlendirme de Sakarya imgesinin açılımını verir.

Anlatıcı: ‘Çile’ içerisinde söylem açısından farklı bir yeri olan metnin anlatıcısı şairin kendisidir, yani şiir kişisi Necip Fazıl Kısakürek’tir. Şiir kişisi ile şairi özdeşleştirmek mümkündür. Şairin poetikası ve yaşamı incelendiğinde şiirin kişinin şairin kendisi olduğu görülecektir. Ancak Necip Fazıl’ın şiirindeki ‘ben’ kavramının doğrudan şairle ilgili olamayacağına dair görüşler de vardır: “Şairin

1 Necat Birinci; **Necip Fazıl Kısakürek’in ‘Sakarya Destanı’ Üzerine Bir Deneme**, Yönelişler, S. 25, Temmuz 1983.

2 Pertev Naili Boratav; **100 Soruda Türk Halk Edebiyatı**, Gerçek Yayınları, 5. Basım, İstanbul 1998.

3 Ahmet Kabaklı; **Sultan’üş Şuarâ: Necip Fazıl Kısakürek**, Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, İstanbul 1995.

özel duygusu bütün insanları ilgilendiren ‘ben’in dramını anlatmak için bir vesile olmasa, büyük şiir doğamaz.”⁴biçimindeki görüş, şiir kişinin doğrudan şair (Necip Fazıl) olamayacağına yöneliktir.

Kendisine Anlatılan Kişi: Sakarya: Türk milleti, Türk gençliği.

Okur: Sakarya Türküsü, şairin ideolojisini (Türk-İslâm sentezini) yansıtan şiirlerinden biridir. Okurun şiire yaklaşımı daha çok bu bağlamdadır. Söz konusu şiir, yüksek sesle okunabilecek, haması (kahramanlık, milliyetçilik...) duyguları eyleme geçirebilecek özellikler taşıdığı için salonların, mitinglerin atmosferine uygundur. Okur, benimsediği düşüncelerin şiirlerde ‘terennüm’ edilmesini özleyen insan tipine yakındır. Metnin gerçek alımlayıcısı, Türkçeyi mükemmel kullanan bir şairin okuru olmayı seçen, şiir estetiğini önemseyen okurdur. Çünkü, “şiirler, bir dünya görüşünün kaynak metinleri değildir. Hangi metnin bir dünya görüşünün kaynağı olduğunu söylerseniz, o metnin artık şiir olmadığını söylemiş olursunuz.”⁵

Sakarya Türküsü’nün doğrudan bir dünya görüşünün kaynak metni olduğunu söylemek oldukça zordur. Ancak, bir dünya görüşünü, sanatın ve şiirin ilkeleriyle kaynaştırabilmeyi deneyen bir metin olduğunu söylenebilir.

Okumak, bir yönüyle tüketmek biçiminde değerlendirilirken diğer bir açıdan da yeniden üretmektir. Her okur, kendi bakış açısına göre aynı metni değerlendirir. Bu bakış açıları metni zenginleştirir. Okur, metni kişisel deneyimlerinin ışığında anlamlandırır. Anlama süreci içerisinde kişisel farklılaşmayı oluşturan durum, her okurun kendi bireysel yönlerinden getirdiği deneyimlerdir, yani okurun metne kattıklarıdır.

Ayrıca, okurun kimliğini belirlemeye çalışırken çoğul okuma kavramından da söz etmek gerekir. “Çoğul okuma, yazınsal anlatının ‘açık yapıt’ olarak alımlanmasını gerektirir. Anlatıyı çözümleye-

4 Sezai Karakoç; **Necip Fazıl’ın Şiiri**, Diriliş, S. 16, Ocak 1971.

5 İsmet Özel; **Şiir Kitabı**, Adam Yayınları, İstanbul 1982.

rek, onu -yazarının keşfedebileceği sınırların da ötesinde- yeni bir yorumla anlamlandırır.”⁶

2.2. Kesitleme

Kesitleme, bir metni, anlam kavşaklarına, bir başka deyişle, okuma birimlerine ayırma, en küçük anlam birimlerine dönüştürme işlemidir. “Her dizge, sınıfların bilinen birimler bileşimi olduğundan, öncelikle anlatıyı kesitlemek ve anlatsal söylemin az sayı da sınıfa dağıtabileceğimiz parçalarını belirlemek gerekir; kısacası en küçük anlatı birimlerinin tanımlanması yapılmalıdır.”⁷ Yani, bir anlatıyı meydana getiren anlam zincirlerini arka arkaya sıralamadır. Ancak bu süreçteki temel ölçüt, metni anlamlı kılan en alt işlevlerin bulunmasıdır. Bu yöntemle anlatı metni, bölünebilen en küçük anlam parçacıklarına ayrılmış olur.

Kesit I

*İnsan bu, su misali kıvrım kıvrım akar ya,
Bir yanda akan benim, öbür yanda Sakarya.*

Şair, ilk iki dizede şiirin iç ritmini yansıtan sarsıcı, ışıklı bir söyleyiş ve parlak buluşlarla okuru şiir dünyasına çeker. Metinde, “Necip Fazıl olmasa yüzyılımızdaki hece deneyi günlük beklentilere karşılık olmaya çalışan ve derinleşemeyen bir geçiş döneminin özelliği olarak kalırdı.”⁸ düşüncesini doğrulayan biçimsel özelliklerle karşılaşılır. Şair, uyakları alışılmışın dışında kullanır. Şiirde düşünsel yapıyı yönlendiren sözcükler olarak kabullendiği uyakları düşünerek ve ustaca seçer. Böylece ilkin, şiir tekniğindeki yetkinliğiyle okuru sarsar.

Birinci dizede ayrıntılı, ikinci dizede pekiştirilmiş benzetme vardır. Birbirine yakın bu iki benzetme arasında önemli bir anlam

6 Semih Gümüş; **Roman Kitabı**, Adam Yayınları, İstanbul 1991.

7 Roland Barthes; **Göstergibilimsel Serüven**, Çev. Mehmet Rifat-Sema Rifat, YKY, İstanbul 1993.

8 Ebubekir Eroğlu; **Modern Türk Şiirinin Doğası**, YKY, İstanbul 1993.

ilişkisi bulunmaktadır: *İnsan / su; ben / Sakarya*. “Ben”, bir yandan insana, bir yandan da Sakarya’ya bağlanıyor. Böylece bir dörtgen oluşuyor:

insan ..... su

ben .....Sakarya

“Akmak” eylemi, bir yandan ben ve Sakarya’yı birleştirirken öte yandan ayırıyor. Araya bir düzlem ayrımı oturtuluyor: bir yandan (akan) “ben” / öbür yandan “Sakarya”. Akmayı bir işlev olarak değerlendirdiğimizde, değişik konumlarda aynı işlevi gören iki ayrı öğeden söz edilebilir. Şair, kendisini bir yanda, Sakarya’yı diğer yanda görüyor.

Ali İhsan Kolcu’nun bu kesit için yorumu, aynı konumlarda aynı işlevi gören iki ayrı öğenin aynı kaderi paylaşması üzerinedir: “Sakarya Türküsü şiiri iki temel unsur üzerine binâ edilmiştir: *İnsan ve su*. Bu iki kavram şahsî, tarihî ve ontolojik kimlikleriyle anlam kazanır. İnsan ve suyun kaderi aynileşir. İnsan: ben (şairin ben’i), su: Sakarya. Su maddesinin fizikî plânda cevelânı, insanın kâinattaki mâcerâsı ile mistik karaktere sahip bir dâvanın yükünü paylaşırlar.”⁹

Bu yerleştirmenin yanı sıra şiirin biçim düzeyinde sözcük ve ses yinelemeleri, dize içi, dize sonu uyaklarla “Akan su” imgesi ses olarak uyandırılıyor. (*Şiirde ‘s’ sessizi 63, ‘u’ seslisi 66 kez kullanılmıştır.*) Şiirin seslendirilmesinde biçim ve anlam tam bir bütünlük içinde okuru etkiliyor.

Kesit II

Su iner yokuşlardan, hep basamak basamak,

Benimse alın yazım, yokuşlarda susamak.

“Bu kesitte, benzetme öğeleriyle kurulan dörtgenin çaprazlama öğeleri arasında bir benzeşimsizlik ortaya çıkıyor.

9 Ali İhsan Kolcu; Necip Fazıl’ın *Sakarya Türküsü Adlı Şiirinin Poetika Açısından Yorumu*, Atatürk Ü. Fen-Edebiyat Fak. Edebiyat Bilimleri Araştırma Dergisi, S. 24.

insan ..... su

ben ..... Sakarya

‘Su’ inerken, ‘ben’ çıkıyor. Benzeşimsizliği, aslında bir karşıtlık olarak düşünmek gerekir. Mustafa Durak, bu benzeşimsizliğ şöyle yorumluyor: “Bu durumda, gösterime göre, üst benzeyenler ile alt benzeyenler arasında bir uyumsuzluk söz konusu olacak. Şöyle, “ben”: hem insan, hem değil / Sakarya: hem su, hem değil. Özellikle “değil”lerde bir “öte”lik yüklü, şimdi dördülyü buna göre yeniden yazalım.

insan su

öte-insan öte-su

İmgenin yaratılmasında kalıcılık ve çarpıcılık var. Su ile ilk elden akmak özelliğiyle kurulan ilişkinin ardından susamak. Bunu

• *Suyun susaması, başkaca açlığı, arzusunun yüceliği,*

• *Birden biçim değiştirebilme ya da birden çok şey olabilme / şeye benzeyebilme, başka bir şeyi çabucak özümseyebilme* olarak görebiliriz. Ancak bu sözcelemin güçlülüğü, çarpıcılığı yanı sıra ruhsal düzlemde bir eksiklik de dile gelmiyor mu? Yokuşlarda susamak, tükenmeyi bu yüzden de varamamayı düşündürüyor. Bu yokuşlar uğruna ölmeyi yazgı, kaçınılmaz, başka türlü edemeyeceği bir olgu olarak benimserken, başka bir noktadan buna layık görüldüğü için “ben”in yüceltilmesi yorum birimlerini de yükleyiveriyor şiiire.”¹⁰

Şiiri, ilk adıyla “Sakarya Destanı” biçiminde yazan Necat Birinci, bu benzeşimsizlik konusunda şunları söylüyor: “... Nehir, yatağında, yokuşlar rahatlıkla inmektedir. O, hiçbir güçlülükle karşılaşmadan yoluna devam eder ancak şairin hayatı zorluklarla doludur. Bu zorlukların, bu ‘yokuşlarda susamanın’ neler olduğu şiiir boyunca geliştirilerek anlatılır.”¹¹ Bu karşıtlık konusunda Kolcu’nun yaklaşımı karşıtlığın doğallığı üzerinedir: “Suyun akış istikâmetine ters yönde

10 Mustafa Durak; *Sakarya Türküsi*, Karşı, S. 8, Şubat 1992.

11 Necat Birinci; a.g.y.